

Svatá Terezie z Lisieux a růže

1. října

Tomáš C. Havel

Terezie nebo Tereza je jméno řeckého původu a nejasného významu. Nejčastěji se vykládá jako pocházející z ostrova Thery nebo Therasie. Základ slova může být také odvozen z řeckého (téresis) a interpretován jako „záštita“, „ochrana“. Oblibu jména významně ovlivnila osobnost španělské karmelitky sv. Terezie z Avily. Její duchovní odkaz způsobil, že jméno je často přijímané jako řádové u řeholnic. V tomto smyslu je Terezie z Lisieux její nejpoužívanější následovnicí, podobně jako později např. Terezie Benedikta od Kříže nebo Matka Tereza.

Terezie z Lisieux, vlastním jménem Terezie Martinová a řeholním jménem Terezie od Dítěte Ježíše se narodila jako poslední z pěti dětí manželů Martinových v Alenconu. Toužila se už od dětství stát řeholnicí jako její starší sestry. Nakonec se jí to v 15 letech podařilo, i když to bylo výjimečné. Karmelitky v Lisieux, kam se rodina přestěhovala, ji měly za pyšnou a domýšlivou, zřejmě protože jí příliš nerozuměly. Terezie, která navenek působila velice vyrovnaně, trpěla celý život stavy úzkosti. Často ji mučila myšlenka, že ji Bůh opustil a že bude zatracena. Tereziino křehké zdraví život v klášteře nevydrželo. V roce 1896 začíná kašlat krev a o rok později umírá na tuberkulózu.

Terezie má svátek 1. října a je patronkou misí, misionářů, karmelitek, nemocných AIDS, nemocných tuberkulózou, květinářů a pěstitelů růží a těch, kteří ztratili rodiče. Její život charakterizují slova: „Mým povoláním je láska!“ Před svou smrtí prohlásila: „Vždycky jsem plnila vůli Boží. Doufám proto, že po smrti bude Bůh také plnit moje přání. Chci trávit své nebe tím, že budu na zemi neustále pomáhat jiným. Po své smrti sešlu na zemi déšť růží.“ Protože od dětství žila s vážným onemocněním, věděla, že mnohé nezvládne, přesto po tom toužila a hledala cestu, jak toho dosáhnout. Modlitba a vztah k Bohu jí pomohly toto přání naplnit. Ve vlastním životopise popisuje toto hledání a nakonec konstatuje, k jakému řešení dospěla: „V srdci církve budu láskou, a tak budu vším.“

Cílová skupina
starší školní děti
mládež

Pomůcky

- hnědý kruhový šátek
- modrý kruhový šátek
- šátek ve tvaru srdce nebo dva červené šátky
- jemné šátky
- růže ve váze
- triangl
- dekorační materiál

Setkání je pro myšlenku hledání místa a životního uplatnění aktuální zejména pro skupinu mládeže, příp. biřmovanců.

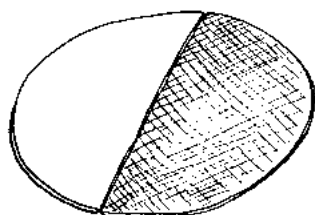

Při této činnosti se děti rozdělí do dvou skupin a sesoustředí se ke skupinové práci.

Hledání rozdílů možná povede ke vzájemnému „vytahování se“ jedněch nad druhými, které je „nekonečné“ a „nikam nevede“. Tato činnost je motivací k dalšímu přemýšlení o tom, že stejně nelze dosáhnout všeho a mít všechno.

Tato činnost už není konfrontační jako ta předchozí, ale vede ke sdílení rozdílů a je promyšleným představným spolupráce. Pokud skupina přijde dokonce na jednu činnost, do které se mohou zapojit obě skupiny, je určitě dobrý nápad realizovat.

Problémový úkol by měla skupina řešit co nejsamostatněji. Úkolem vedoucího je pouze dávat prostor různým návrhům, příp. podporovat jejich realizaci. Na závěr je pak třeba ocenit vše a pro potřebu další práce vybrat vhodné řešení odpovídající symbolice obrazu.

Setkáváme se

Vedoucí vezme složený modrý kruhový šátek a předá jej jednomu z kluků. Potichu mu zadá úkol, aby postupně obešel všechny ostatní kluky a společně s nimi šátek rozložil tak, aby se nakonec všichni drželi oběma rukama jeho okraje. Vedoucí se může zapojit také.

Vedoucí pak vezme hnědý kruhový šátek a podobným způsobem jej předá a zadá úkol také jedné z děvčat.

Setkání se skutečností – příprava vyprávění

Děti se mohou ke svým šátkům posadit. Vedoucí položí otázku.

Co se stalo? Všimly jste si něčeho?

Děti pojmenují, co z činnosti vnímaly, a také, že modrý kruh drží všichni kluci a hnědý všechna děvčata.

Děti mohou dál hledat, co „jejich“ skupina má a „ta druhá“ nemá. Např. Nejdelší vlasy. Někoho, kdo je nejvyšší. Apod.

Vedoucí navrhne jinou činnost.

Každá skupina dostane úkol potichu vymyslet libovolnou aktivitu, která by patřila k barvě jejich šátku, příp. která by vyjádřila, co by mohl jejich šátek představovat.

Jedna skupina pak pantomimou předvede svůj nápad druhé, která hádá, co to je. Děti přitom mohou svůj šátek vhodným způsobem použít. Např. Kluci mohou naznačit plavání a potápění, příp. létání. Děvčata mlsání čokolády, míchání kakaa apod.

Vedoucí uvede další činnost.

Možná by chtěl být někdo raději ve druhé skupině, protože je mu ta druhá barva i to všechno, na co jsme přišli, bližší.

Můžeme diskutovat o tom, kdo by měnil a proč, nebo co by zase naopak ztratil, kdyby se ve skupině vyměnil.

V návaznosti na diskuzi položí vedoucí problémovou otázku:

Dalo by se nějak „zařídit“, aby měli všichni všechno? Aby byli všichni kluk i holka? Aby všichni měli ve skupině toho „nejvyššího“?

Předpokládáme, že se skupina shodne, že to nejde, přesto je vedoucí může motivovat alespoň k dílčím krokům.

Přestože nejde, aby všichni byli vším, dá se nějak přiblížit jeden druhému a všem ostatním? Dá se to nějak znázornit?

Společně přemýšlíme a hledáme řešení.

Návrh znázornění:

Vedoucí vybere jednu z možností, která se stane základem pro následný obraz. Vyzve obě skupiny, aby přeložily šátky na půl a přiložily je k sobě tak, aby vznikl uprostřed obraz kruhu.

Návrh činnosti, jak se přiblížit jeden druhému:

Potom se postavíme vedle sebe do kruhu, a sice kluci kolem modrého okraje a děvčata kolem hnědého okraje.

Děti se mohou postupně pohledem domluvit s tím, kdo stojí proti nim, že by si vyměnili místo. Tak může být chvíle děvče mezi kluky na modré polovině a kluk mezi děvčaty na hnědé polovině.

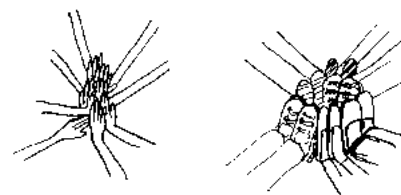
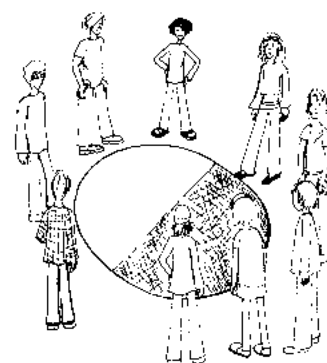
Každý tady máme své místo, a přestože jsme každý jiný a i naše místo je jiné, tvoříme jeden celek, jeden kruh. Kdyby někdo chyběl, bylo by po něm prázdné místo.

Návrh činnosti, jak se přiblížit všichni všem:

Možná skupinu napadne, že bychom mohli jít co nejvíce doprostřed, příp. uprostřed se dotknout rukama, nohama apod.

Vedoucí rozdává zelené provázky a každý může spojit místo, kde právě stojí, s místem uprostřed.

Posadíme se.

Setkání se skutečností – vyprávění

Vedoucí vypravuje.

Vyprávění je o jednom mladém děvčeti, které dnes zná mnoho lidí jako Terezii z Lisieux. Také ona už od dětství hledala, kde je její místo a kdyby to šlo, přála by si být všude a stát se vším.

Pokud je to vhodné, můžeme na začátek vyprávění zařadit ještě následující činnost:

Na cinknutí se může jeden po druhém vstát a najít si v místnosti místo, které mu více vyhovuje a kde se cítí lépe. Rozhlédneme se a podíváme se, kde kdo stojí. Pak se na cinknutí opět postavíme na své místo v kruhu a pokusíme se se zvládnout to ve stejném pořadí od konce.

Terezie byla křesťankou. To bylo její místo, ale chtěla víc. Věděla, že ve společenství křesťanů, v církvi je možné mít různá místa. Někdo žije v rodině a vychovává děti, jiný žije duchovním povoláním třeba jako kněz nebo řeholní sestra, další žijí a modlí se sami, jiným už jejich blízcí zemřeli a mají více času a možností věnovat se potřebným.

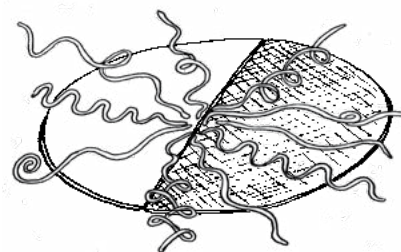
Terezie se rozhodla, že její místo bude v klášteře a to jak nejdříve to půjde. Když jí bylo 15 let, stala se karmelitkou.

Její neuskutečnitelná touha být vším, jí hnala dopředu, i když později poznala, co píše apoštol Pavel ve svém listě Korintánům, že totiž nemožnou být všichni zároveň apoštoly, proroky a učitelé, že má v církvi – jako v těle – každý své místo a že nemůže být oko zároveň rukou. Poznala, že to nejde, ale objevila také, že apoštol Pavel píše o tom, že vše je nic, pokud člověk nemá lásku. Terezie o tom přemýšlela a řekla si: Jako je uprostřed těla srdce, díky kterému tělo žije, je také uprostřed církve místo, díky kterému církev žije. Je to srdce plné lásky. Terezie tak dosáhla svého cíle skrze lásku. Rozhodla se být v srdci církve láskou, a tak se stát pro všechny vším.

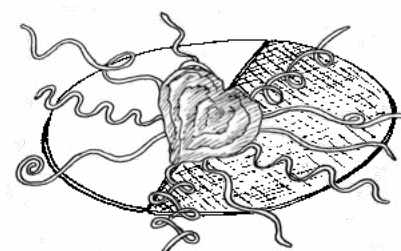
Vedoucí vytvoří uprostřed obrazu přiměřeně veliký obraz srdce.

Láska jí pomáhala být blízko rodičům, které vychovávají děti a dětem, které objevují život. Láska jí pomáhala být blízko kněžím, kteří přicházejí k lidem, kteří ještě neslyšeli o Ježíšovi.

Láska jí pomáhala být blízko Bohu s těmi, kteří se modlí. Láska jí pomáhala být blízko těm, kteří pečují o nemocné.

Aktivita odkazuje na rozmanitost života a na paradox lidské existence, totiž na touhu a současně nemožnost být na „více místech“ najednou, žít „více životů“, být všem vším. Terezie právě tuto skutečnost zakoušela velmi bolestivě, když hledala své místo v životě.

Vedoucí vezme růži.

Aktivita s růží pak otevírá prostor k přemýšlení o obdarování jednoho druhým a nabízí možnost pojmenovat vlastní jedinečnost jako skutečnost, která se může stát darem.

Pokud je to vzhledem ke věku účastníků vhodné, může je vedoucí pozvat, aby zavřeli oči. Pak se každého růží jemně dotkne, příp. vždy další v kruhu může růží převzít a dotknout se toho, kdo sedí vedle něj. Následně si můžeme povídat o tom, co koho napadlo, když ucítil dotek, nebo co se mu vybavilo, když uviděl růži.

Terezii bylo 24 let, když zemřela. Lidé hned poznali, že její láska ke každému, překračuje i hranice smrti. Věří, že je u Boha, který je Láska, a tak dál miluje. Lidé říkali, že sype růže z nebe na zem tak, jak kdo potřebuje, aby poznal, že ho Bůh má rád.

Společně tvoříme

Účastníci si mohou na konec zeleného provázku složit pomocí dekoračního materiálu obraz růže.

Přemýšlíme a modlíme se

Povídáme si o tom, co koho na životě a životní cestě svaté Terezie z Lisieux zaujalo.

Pokud je to vzhledem ke věku účastníků vhodné, můžeme si růží podávat, příp. pokládat ji do obrazu a navzájem si něco ze srdce popřát.

Setkání je možné zakončit modlitbou:

**Dobrý Bože,
narodili jsme se na určité místo, do určité rodiny
a máme jedinečné schopnosti, které jsou Tvým obdarováním.
Někdy jsme spokojeni, jindy býváme nespokojeni.
Pomáhej nám podobně jako Terezii hledat své místo,
abychom tím, jací jsme, byli pro druhé obdarováním.
Amen.**

